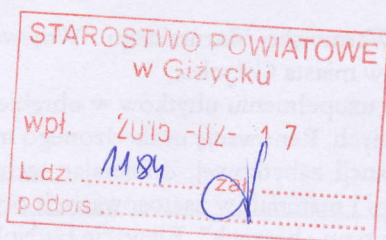

ZN.II.5183.14.2015.JM

Elk, dnia 10.02.2015r.

Starostwo Powiatowe w Giżycku

Aleja 1-go Maja 14
11-500 Giżycko

Dotyczy: wydania zaleceń konserwatorskich dla remontu budynków szkolnych Powiatu Giżyckiego

W odpowiedzi na wniosek z dnia 20.01.2015r., znak: **WE.0718.9.2015**, zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz.U. 2014 poz. 1446),

**Warmińsko – Mazurski
Wojewódzki Konserwator Zabytków**

1. Sala gimnastyczna Zespołu Szkół Elektronicznych i Informatycznych w Giżycku zlokalizowana przy **ul. Mickiewicza 27** położona jest w części miasta Giżycko objętej prawną ochroną konserwatorską na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Suwałkach z dnia 3 sierpnia 1983r., znak: KL.WKZ 534/410/D/83, wpisującej układ urbanistyczny Giżycka do rejestru zabytków. W związku z tym, na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 11 w/w ustawy, wszelka działalność ingerująca w zewnętrzny wygląd obiektów usytuowanych na obszarze objętym ochroną oraz we wszelkie nawarstwienia kulturowe chronionego terenu podlegają obowiązkowi uzyskania decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pozwalającej na prowadzenie wnioskowanych prac.

Ze względu na brak wartościowego wystroju architektonicznego oraz dokonane przekształcenia w obrębie elewacji podwórzowej, tut. organ konserwatorski dopuszcza zewnętrzne ocieplenie ściany tylnej (podwórzowej) oraz ścian szczytowych. W przypadku elewacji elewacji od strony Alei 1 Maja zaleca się jej remont polegający na oczyszczeniu i uzupełnieniu ubytków w obrębie tynków, z bezwzględnym zachowaniem istniejących detali architektonicznych. Renowację uszkodzonego muru oraz tynku należy dokonać z maksymalnym poszanowaniem substancji zabytkowej, dobierając technologie i materiały budowlane zbliżone składem i strukturą do technologii i materiałów zastosowanych oryginalnie. Bezwzględnie nie dopuszcza się stosowania wypraw tynkarskich typu „baranek”. Elewację budynku należy pomalować farbami paroprzepuszczalnymi. Należy zaznaczyć, iż właściwie przeprowadzona konserwacja wypraw tynkarskich, w istotny sposób poprawi właściwości termoizolacyjne ścian.

Planowane prace polegające na remoncie dachu z zastosowaniem dachówki ceramicznej holenderki w kolorze ceglastym, konserwacji kamiennego cokołu, izolacji fundamentów są zalecane i możliwe do wykonania.

W stosunku do inwestycji polegającej na rozbudowie przedmiotowego budynku od strony podwórza, tut. organ konserwatorski nie może się odnieść, ze względu na brak szczegółowego zakresu i sposobu tej rozbudowy.

W stosunku do pozostałych prac tut. organ konserwatorski nie wnosi uwag.

2. Sala gimnastyczna II Liceum Ogólnokształcącego w Giżycku położona przy **ul. Sikorskiego 3** – bez uwag;

3. Budynek szkoły II Liceum Ogólnokształcącego w Giżycku położony przy **ul. Sikorskiego** znajduje się w części miasta Giżycko objętej prawną ochroną konserwatorską na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Suwałkach z dnia 3 sierpnia 1983r., znak: KL.WKZ 534/410/D/83, wpisującej układ urbanistyczny Giżycka do rejestru zabytków. W związku z tym, na

podstawie art. 36 ust. 1 pkt 11 w/w ustawy, wszelka działalność ingerująca w zewnętrzny wygląd obiektów usytuowanych na obszarze objętym ochroną oraz we wszelkie nawarstwienia kulturowe chronionego terenu podlegają obowiązkowi uzyskania decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pozwalającej na prowadzenie wnioskowanych prac

Ponadto obiekt ten został wyznaczony przez Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków miasta Giżycko.

Zaleca się remont elewacji polegający na oczyszczeniu i uzupełnieniu ubytków w obrębie tynków, z bezwzględnym zachowaniem istniejących detali architektonicznych. Renowację uszkodzonego muru oraz tynku należy dokonać z maksymalnym poszanowaniem substancji zabytkowej, dobierając technologie i materiały budowlane zbliżone składem i strukturą do technologii i materiałów zastosowanych oryginalnie. Bezwzględnie nie dopuszcza się stosowania wypraw tynkarskich typu „baranek”. Elewację budynku należy pomalować farbami paroprzepuszczalnymi.

Zaleca się odtworzenie (bądź zachowanie) pierwotnej kolorystyki elewacji. Celem ustalenia oryginalnej kolorystyki elewacji, konieczne byłoby przeprowadzenie badań stratygrafii warstw malarskich. Jeśli jednak nie jest to możliwe, zaleca się pomalowanie elewacji w jasnej, jednolitej tonacji, ewentualnie z delikatnym wyróżnieniem kolorystycznym np. cokołu, gzymsów, opasek okiennych itd.

Wymianę stolarki okiennej należy ograniczyć do niezbędnego minimum.

Okno jest integralną częścią elewacji budynku i wywiera znaczny wpływ na jego wyraz architektoniczny. W przypadku, gdy nie ma możliwości naprawy oryginalnej stolarki okiennej i zachodzi konieczność wymiany okien, rozwiązaniem dopuszczalnym ze stanowiska konserwatorskiego jest odtworzenie cech charakterystycznych oryginalnej stolarki, a więc kształtu, proporcji oraz formy samego otworu okiennego, na którą składa się podział na kwatery, rodzaj, kształt i wielkość poszczególnych kwater i profili. Należy również podkreślić, że ze względu na właściwości materiału jedynie drewno pozwala na odtworzenie charakterystycznych cech okna. Takie stanowisko jest konsekwentnie wyrażane w literaturze dotyczącej zagadnień konserwatorskich związanych z problematyką zabytkowej stolarki okiennej (np. D. Mączyński, *Nowe okna w obiektach zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków lub w budynkach znajdujących się na obszarach objętych ochroną konserwatorską, Ochrona Zabytków*, Nr 3, 1998 r., J. Tajchman, *Stolarka okienna w Polsce. Rozwój i problematyka konserwatorska*, Warszawa 1990 r., J. Lewicki, *Problematyka związana z zastosowaniem nowych okien i drzwi w budynkach zabytkowych, Okno*, nr 2/2000).

Jednocześnie należy wskazać, że okna PCV mają zwykle przekroje bardziej płaskie i szersze od tradycyjnych drewnianych. Wpływa to w decydujący sposób na zmianę ogólnego wyrazu plastycznego i kompozycyjnego elewacji budynku zabytkowego. Okna plastikowe mają wady techniczne bardzo istotne z punktu widzenia konserwatorskiego. Przede wszystkim są bardziej szczelne niż drewniane, co powoduje ograniczenie niezbędnego dla właściwej wentylacji pomieszczeń napływ powietrza. Powoduje to wzrost wilgotności murów. Na wzrost wilgotności względem pomieszczeń ma również wpływ inna niż w oknach drewnianych, wielkość i grubość standardowych ościeży z PCV. Czynniki te mogą powodować powstanie tzw. mostków termicznych i wyrażanie wilgotności. Kwestią problematyczną jest także ich odporność przeciwpożarowa (W. Żenczykowski, *Budownictwo ogólne. Problemy fizyki budowli i izolacje*. T 3/1, Warszawa 1987). Nie bez znaczenia jest także fakt, że okna plastikowe szybko odbarwiają się i początkowo białe, po pewnym czasie otrzymują niemożliwe do usunięcia żółte przebarwienia.

W przypadku wymiany okien w obiekcie zabytkowym należy zachować właściwe rozwiązania, w tym wykorzystać stolarkę drewnianą, odtwarzającą kolorystykę oraz utrzymującą indywidualną formę plastyczną okien historycznych tego obiektu. Minimalnym zaleceniem konserwatorskim jest więc odtworzenie przynajmniej tej uproszczonej formy oraz zachowanie tradycyjnego materiału. Nową stolarkę okienną należałoby więc wykonać w nawiązaniu do historycznej formy z zachowaniem kształtów, kompozycji, podziałów, proporcji oraz profilowań i detali stolarki zabytkowej, a także pierwotnej kolorystyki. Istotnym z punktu widzenia zachowania historycznych relacji architektonicznych, jest prawidłowy sposób osadzenia ościeży, który powinien zostać powtórzony w sposobie osadzania nowych okien.

W przypadku gdy stan techniczny okien jest dostateczny należy dążyć do pozostawienia w jak największym stopniu autentycznej substancji zabytkowej. Wówczas wymianę okien można ograniczyć do wymiany skrzydeł okiennych przy pozostawieniu elementów konstrukcyjnych, tj. ślepię i słupków oraz wykorzystaniu elementów zdobniczych. Możliwa jest także wymiana wewnętrznych skrzydeł i przeprowadzenie prac remontowych skrzydeł zewnętrznych.

W przypadku złego stanu technicznego istniejących okien, nową stolarkę okienną należy wykonać z drewna, z zachowaniem kompozycji, podziałów, proporcji, profilowań i detalu zdobniczego okien

zabytkowych. W sytuacji wykorzystania w nowych oknach współczesnej technologii (np. szyby zespolonej), należy wykonać projekt nowych okien, wykonany na podstawie inwentaryzacji rysunkowo-pomiarowej i w skali z nią jednolitej (dla celów porównawczych). Obowiązek wykonania projektu nowych okien nie występuje w sytuacji wykonania okien w konstrukcji skrzynkowej, ze szkleniem na kit. W nowych oknach należy odtworzyć pierwotną kolorystykę stolarki.

Tryb i sposób wydawania pozwoleń, w tym szczegółowe wymagania, jakim powinien odpowiadać wniosek i pozwolenie na roboty budowlane prowadzone przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków, określa rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 165 poz. 987).

Dla prac remontowo-budowlanych należy opracować **projekt budowlany**. Dokumentację projektową należy sporządzić wraz ze szczegółowym opisem planowanych prac wraz z wykazem materiałów zaplanowanych do wykorzystania w trakcie przedmiotowych robót. Dla prac konserwatorskich lub restauratorskich należy opracować **program prac konserwatorskich lub prac restauratorskich** – określający zakres i sposób ich prowadzenia oraz wskazujący niezbędne do zastosowania materiały i technologie.

Wniosek na pozwolenie prowadzenia **robót budowlanych** przy zabytku – zgodnie z § 4, 24, 30 w/w rozporządzenia - powinien zawierać:

1. imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i nazwę wnioskodawcy;
2. wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia;
3. wskazanie przewidywanego terminu rozpoczęcia i zakończenia robót budowlanych;
4. imię, nazwisko i adres osoby kierującej robotami budowlanymi i osoby wykonującej nadzór inwestorski (bądź oświadczenie, że osoby te zostaną wyłonione w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego) wraz z dokumentami potwierdzającymi właściwe uprawnienia budowlane określone przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.) oraz co najmniej 2-letnią praktykę zawodową na budowie przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru;
albo
oświadczenie, że osoba kierująca robotami budowlanymi lub osoba wykonująca nadzór inwestorski zostaną wyłonione w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.
5. dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z zabytku lub oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu tego tytułu;
6. projekt budowlany albo część projektu budowlanego w zakresie niezbędnym do oceny wpływu planowanych robót na zabytek.

Wniosek o wydanie pozwolenia na prowadzenie **prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich albo badań architektonicznych** przy zabytku - zgodnie z § 3, 22, 30, 31 w/w rozporządzenia - powinien zawierać:

1. imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i nazwę wnioskodawcy;
2. wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia;
3. wskazanie przewidywanego terminu rozpoczęcia i zakończenia prac lub badań;
4. imię, nazwisko i adres osoby prowadzącej prace konserwatorskie, prace restauratorskie, badania konserwatorskie albo badania architektoniczne (albo oświadczenie, że wykonawca tych prac albo badań zostanie wyłoniony w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego) wraz z dokumentami potwierdzającymi kwalifikacje zawodowe oraz odbytą praktykę przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków (szczegółowe informacje o zakresie wymaganych uprawnień znajdują się w zapisach § 22, 23 oraz 25 w/w rozporządzenia);
albo
oświadczenie, że wykonawca tych prac albo badań zostanie wyłoniony w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego;
5. dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z zabytku lub oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu tego tytułu;
6. program prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich albo badań architektonicznych;
7. Do wniosku o wydanie pozwolenia na prowadzenie badań konserwatorskich lub badań architektonicznych dołącza się ponadto zgodę właściciela lub posiadacza nieruchomości na przeprowadzenie tych badań, w przypadku gdy z wnioskiem występuje osoba fizyczna albo jednostka organizacyjna zamierzająca je prowadzić, albo oświadczenie, że właściciel tej zgody nie udzielił.

Niniejsze pismo nie jest pozwoleniem na prace budowlane oraz nie zastępuje orzeczeń oraz decyzji administracyjnych innych organów, wymaganych przepisami odrębnych ustaw.

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

z up. Warmińsko-Mazurskiego
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
Leszek Godziek
LESZEK GODZIEK
KIEROWNIK DELEGATURY